

Oplysninger om, hvorfra Pengene til Seminariebygningerne ere komne, og at give en Leilighed til at stemme over Spørgsmaalet, som der ikke tidligere var efter den Maade, hvorpaa Sagen kom frem.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Worsaae): Jeg er den ærede sidste Læser meget taknemlig for, at han paa det Stadium, hvorpaa Sagen under 3die Behandling befandt sig, forhindrede, at Loven muligens var bleven forkastet her i Thinget. Naar imidlertid den samme ærede Læser hentydede til, at det var en umotiveret Indtægt, man derved vilde give Statskassen, da skal jeg ikke henholde mig til, at det paa det Tidspunkt, da Loven blev formuleret i Ministeriet, endnu aldeles ikke var klart, om Seminariet oprindeligt var anlagt for Statens eller for Seminariefondens Midler — det er først nylig ved et heldigt Tilfælde, at man udenfor den egentlige Sag har fundet et Dokument, der viser, at Bygningen er opført for Seminariefondens Regning —; men jeg skal tillade mig at gjentagde i Grindringen, hvad jeg nævnte før, at Statskassen i en Række af Aar har ydet Bidrag til Seminariefonden, at der fra Domeneegodset i en Række af Aar er ydet Bidrag, hvortil kommer de Refusioner, som Staten har maattet udrede for forskellige overtagne mindre Indtægter, som Seminariefonden tidligere havde havt, Refusioner for 1½ Skillings Afgiften af det kongetiendende Hartkorn og for 25 % Afgiften af Kjøndelsen for kongelige Expeditioner og Bevillinger. Der er altsaa af Statskassen udredet en bestemt Sum i en lang Række af Aar til Seminariefonden saaledes, at man ingenlunde kan sige, at det er umotiveret, at man laaber denne Sum gaa ind i Statskassen. Med Hensyn nu til Fonden, da er det en Selvsjæle, at den eksisterer, men jeg gjorde kun opmærksom paa, at Kapitalformuen er borte, og at disse 2500 Rd. ikke ville kunne restituere den eller give Haab om, at den kunde blive det, idet man jo har indrømmet, at de ville blive opspiste et af de følgende Aar. Det glædede mig imidlertid at høre af den ærede sidste Læser, at han ikke var uwillig til at gaa ind paa den Endring, at denne Sum gik til Sorø Akademis Kasse. Jeg tror nemlig, at paa den Maade vilde Loven muligens alligevel kunne komme ud, medens jeg, efterat jeg har havt den Ære at konferere med det ærede 6te kongevalgte Medlem (Rosenørn-Deilmann), er kommen til bestemt Klarhed om, at Loven ikke vil komme ud, dersom man fastholder, at denne Sum skal gaa til Seminariefonden.

Kiær: Fra de Sider, hvorfra der er rejst Modstand imod det foreliggende Forslag, og den Endring, der derigjennem tilstogtes tilveiebragt, er der navnlig lagt Bægt paa to Punkter, dels det, at det, hvormed det dreiede sig, var en ren Baga-

telsag, som det ikke var værdt at anvende Thingets Tid paa, og dels det, som er fremkommet i den sidste Udtalelse af den ærede Kultusminister, at dog ikke alene Sorø Akademi, men ogsaa Statskassen have ydet Bidrag til Seminariefonden. Det er navnlig dette sidste Punkt, som jeg skulde ønske at belyse noget nærmere, efterat have gjen-nemgaaet Seminariefondens Historie fra den konstitutionelle Periodes Begyndelse. Der er ganske vist i Finantsaarene 1853—54 til 1856—57 opført en Sum af 1,560 Rd. blandt Seminariefondens Indtægter, men, vel at mærke, som Understøttelse til trængende Elever ved Seminarierne. Det større saakaldte Statstilskud, som nu i dette Dieblit blev berørt af den hidtærede Minister, og som i Finantsaarene 1857—58 til 1868—69 har udgjort 7,625 Rd. aarlig, er kun i meget uegentlig Forstand et Tilskud fra Statens Side, eller rettere sagt, det er slet ikke noget Tilskud. Sammenhængen dermed er nemlig den, at man i Finantsaaret 1857—58 foretog en saakaldt Ompostering, det vil sige, man lod de to Afgifter, der bleve nævnte af den ærede Minister, nemlig Halvandenstillingsafgiften af det kongetiendende Hartkorn og Femogtyveprocentafgiften af Kjøndelser for kongelige Expeditioner og Bevillinger, der udfærdigedes af Kancelliet, hensejre under Statskassens Indtægter, imod at postere denne Sum: 7,625 Rd paa Seminariefondens Indtægts-side. Altsaa, Statskassen betalte Seminariefonden for at tage til Indtægt de Afgifter, som der isølge gyldige Bestemmelser af Statsmagten tilkom denne Fond, en bestemt Sum om Aaret. Disse 7,625 Rd. ere altsaa et Vederlag for forskellige Indtægter, hvoraf i alt Fald den ene, nemlig Halvandenstillingsafgiften jo frurerer blandt „adskillige Indtægter“ paa Finantsloven. Efterat dette Forhold havde bestaaet fra 1857—58 til 1868—69, foretog man en ganske eiendommelig Operation, idet nemlig det, der tidligere var bleven kaldet en Ompostering, nu fik en væsentlig anden Karakter. Man besluttede nemlig at indbrage i Statskassen det saakaldte Tilskud til Seminariefonden, altsaa fritage Statskassen for at betale det; men man beholdt viselig de Afgifter, for hvilke denne Sum var et Vederlag; man beholdt Afgifterne, men man besluttede fremtidig at undlade at betale det Vederlag, man havde forpligtet sig til at give Seminariefonden. Fra det Dieblit er ethvert Statstilskud til Seminariefonden ophørt, medens Sorø Akademi i Lidernes Løb har ydet meget anseelige Tilskud, som allerede beløbe sig til langt over en halv Million Rd.; altsaa nu over en Million Kr. — Svad angaar det andet Punkt, som er fremdraget, nemlig, at Sagen skulde være en ren Bagatellsag, da hører jeg til dem, der meget bestemt staa paa den modsatte Side; idet jeg anser det for at være et meget væsentligt Principspørgsmaal. Den ærede 2den Landsthingsmand for 10de Kreds (Søfsen)